

ZŠ T.G.M.
Poděbrady

Č. j.: Dok-18/24

Základní škola T. G. Masaryka Poděbrady, Školní 556, okres Nymburk

Školní 556/II, Poděbrady

tel. 312 316 900

e-mail: zstgm@zstgmpodebrady.cz

Školní vzdělávací program – Školní družina

Platný od 1. 1. 2025

Účinný od 1. 1. 2025

Školní družina - ŠVP

Charakteristika školní družiny

Školní družina (dále jen ŠD) je školské zařízení pro zájmové vzdělávání a je součástí ZŠ T. G. Masaryka Poděbrady. Oddělení jsou věkově smíšená, jsou zde účastníci 1. stupně. Družina je pro žáky přihlášené k pravidelné denní docházce podle platných zákonů.

SPECIFIČNOST ŠD

Školní družina zabezpečuje účastníkům náplň volného času v době před vyučováním a odpoledne před odchodem domů, nebo do zájmových aktivit. Probíhá při činnostech spojených s odpočinkem, rekreací, zájmovou činností, zábavou. Časové rozvržení uspořádání činností se řídí požadavky psychohygieny. Je takové, aby podporovalo zdravý tělesný, duševní a sociální vývoj účastníka. Vychovatelky působí ve ŠD na účastníky v době zvýšené únavy z vyučování, kdy dochází k velkému poklesu výkonnosti, a proto jsou vhodné spontánní individuální či skupinové aktivity. Doba a způsob odpočinku se řídí potřebami účastníků. Také činnosti zájmové a rekreační nesmějí v režimu ŠD chybět. Pohybová rekreace se vyznačuje vydatnou pohybovou aktivitou venku mimo budovu školy. Příprava na vyučování se prolíná všemi činnostmi. V ranní ŠD jsou zařazovány klidné nenáročné činnosti odpočinkového zaměření, které probíhají spíše individuální formou.

ŠD nabízí činnosti, které svým obsahem a zaměřením navazují na cíle základního vzdělávání a podporuje vytváření klíčových kompetencí.

PODMÍNKY PŘIJÍMÁNÍ ŽÁKŮ

K zájmovému vzdělávání se účastníci přihlašují na celý školní rok.

KRITÉRIA PRO PŘIJETÍ DO ŠD

- Přednostně se přijímají účastníci, kteří ještě neprošli zájmovým vzděláváním ve ŠD, tzn. žáci 1. ročníků, dále se přijímají žáci z druhých ročníků. A poté ostatní žáci 1. stupně do naplnění kapacity ŠD.
- Řádně a pravdivě vyplněná písemná přihláška.

PERSONÁLNÍ PODMÍNKY

Zájmové vzdělávání je řízeno plně kvalifikovanými vychovatelkami. Své odborné zaměření průběžně prohlubují v akreditovaných kurzech a samostudiem.

EKONOMICKÉ PODMÍNKY

Pobyt účastníků ve školní družině je za úplat, kterou stanovuje zřizovatel školy a její výše a způsob vybírání je zakotveno v řádu ŠD.

MATERIÁLNÍ PODMÍNKY

Školní družina se nachází ve dvou odloučených pracovištích školy – v budově školy v Žižkově ulici a v budově školy ve Školní ulici. Družina může využívat veškeré prostory školy.

Oddělení jsou vybavena standardně: koberci, obývacím nábytkem, sedacími soupravami, žakovskými stolky a židlemi. Účastníci mají k dispozici hračky, stavebnice, hry, materiál pro výtvarnou a pracovní výchovu, knihy, dětské časopisy. K odpočinku je využívána také audio a video technika.

BEZPEČNOST ŠD

Na začátku i v průběhu školního roku vychovatelky seznamují účastníky s bezpečnostními předpisy a ochranou zdraví ve ŠD a školním řádem a vnitřním řádem ŠD.

PEDAGOGICKÁ DOKUMENTACE V ŠD

Přehled výchovně vzdělávací práce. Docházkový sešit pro ranní družinu. Přihláška k pravidelné denní docházce do zájmového vzdělávání ve ŠD. Přihláška k nepravidelné docházce (ranní ŠD). ŠVP školní družiny. Roční tematický plán.

CÍLE VZDĚLÁVÁNÍ

Podněcovat účastníky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů.

Získávat všeobecný přehled o světě a životě kolem sebe prožitkem.

Vést účastníky k všestranné a otevřené komunikaci.

Připravovat účastníky k tomu, aby se projevovali jako svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňovali svá práva a plnili své povinnosti.

Rozvíjet u účastníků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých.

Vést účastníky k toleranci a ohleduplnosti k lidem okolo sebe, jejich kulturám a duchovním hodnotám, učit je žít společně s ostatními lidmi.

Naučit účastníky aktivně využívat volný čas, rozvíjet své zájmy, schopnosti a reálné možnosti a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci.

Respektovat psychohygienické požadavky na režim dne, upevňovat hygienické návyky, zvyšovat tělesnou zdatnost.

Zvyšovat nároky na mravní výchovu a vytvářet potřebu projevovat pozitivní vztahy v chování a jednání k dětem, sobě a k dospělým.

Vést účastníky k ochraně životního prostředí a kladnému vztahu k přírodě.

Učit účastníky aktivně rozvíjet a chránit své fyzické a duševní zdraví, dbát na bezpečnost.

FORMY A OBSAH ČINNOSTI

Zájmové vzdělávání ve školní družině se uskutečňuje

- a) pravidelnou zájmovou, výchovnou, rekreační nebo vzdělávací činností včetně možnosti přípravy na vyučování

b) využitím otevřené nabídky spontánních činností.

Formou

a) pravidelné denní docházky přihlášení k zájmovému vzdělávání nejméně 4 dny v týdnu po dobu nejméně 5 po sobě jdoucích měsíců.

DÉLKA A PRŮBĚH VZDĚLÁVÁNÍ

Vzdělávací cyklus je na 3 roky. Ve školním roce probíhá vzdělávání podle tématického plánu ŠD, který je rozdělený do jednotlivých měsíců. Zájmové vzdělávání se neukončuje žádným dokladem. Účastníci prezentují své práce na nástěnkách a v prostorách školy.

PODMÍNKY PRO VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI POTŘEBAMI

Účastníkům se speciálními vzdělávacími potřebami je věnován individuální přístup. Vychází se z jejich speciálních vzdělávacích potřeb a ze situací praktického – školního života:

- ✓ Pomoc při zvládnutí školních nároků, posilování motivace pro práci ve ŠD, oceňování jejich pokroků, snaha o vytvoření pozitivního vztahu k zájmovému vzdělávání a ke škole.
- ✓ Pomoc při porozumění sociálním situacím, při navazování sociálních kontaktů, začlenění do vrstevnického kolektivu.
- ✓ Podpora pozitivních projevů v chování, vytváření prostoru pro rozhovor o problémech, pomoc se zvládnutím pravidel a společenských norem chování a dodržováním těchto pravidel.
- ✓ Individuální práce, zejména vytváření podmínek pro rozvoj nadání účastníků.

RÁMCOVÝ PŘEHLED ČINNOSTÍ ŠD

1. DÍTĚ A SVĚT

téma	kompetence	výstupy	obsah
MÍSTO, KDE ŽIJÍ	k učení k řešení problémů	orientuje se ve městě a nejbližším okolí, zvládá cestu do školy, cestu ze školy domů	-tématické vycházky do okolí školy a města
	k učení občanské	zná důležité budovy a služby ve městě a jejich význam	-návštěvy kulturních a vzdělávacích zařízení - složky ZIS
	k řešení problémů k učení	osvojuje si pravidla silničního provozu	-didaktické hry -vycházky městem -hry a testy -výtvarná činnost -četba s ponaučením
LIDÉ A ČAS	k učení občanské	poznává historii a tradice města, regionu, státu	-poslech, četba, vyprávění regionálních pohádek a pověstí -výroba zvykoslovných předmětů -návštěva kulturních zařízení, slavní rodáci -vycházky a výlety za poznáním, historií a obyčejí -výtvarná činnost

	k učení komunikativní	dodržuje a plánuje si pravidelný režim dne využívá účelně svůj volný čas vytváří návyky na účelnou přípravu na vyučování a vyplňování volného času	-hry -pravidelnost a rytmus činností ve ŠD -psaní domácích úkolů po vycházce (se souhlasem rodičů) -vyhledávání informací, samostatná četba
2. DÍTĚ A SPOLEČNOST			
téma	kompetence	výstupy	obsah
UMĚNÍ A KULTURA	pracovní	rozvíjí a prohlubuje estetické cítění, představivost a fantazii	-malování, kreslení, modelování, výroba z různých materiálů -výtvarné soutěže -výzdoba školy
	občanské	získává kladný vztah k umění a kultuře	-návštěvy kulturních a vzdělávacích zařízení -besedy a vyprávění o umělcích v různých uměleckých oborech
	komunikativní sociální a interpersonální	rozvíjí smysl pro rytmus a prostorové cítění, zvládá jednohlasý zpěv	-poslechy, hraní na Orffovy nástroje -zpívání a tancování pro radost, nácvik tanečků -tématické hry
	komunikativní	pečlivě vyslovuje a správně se vyjadřuje	-dramatizace, básničky, vlastní vyprávění, rozpočítadla, jazykolamy, společenské hry

MEZILIDSKÉ VZTAHY	komunikativní k řešení problémů občanské sociální a interpersonální	rozpoznává vhodné a nevhodné chování utváří kladné vztahy k dospělým a dětem posiluje a obohacuje vzájemnou komunikaci zvládá kultivovaný projev chápe význam a podstatu tolerance, empatie, vzájemné úcty osvojuje si základy slušného a společenského chování	-každodenní výchovné působení na děti -pozdrav, podávání ruky, stolování, seznamování, komunikace slovní i mimoslovní, naslouchání druhému -dramatická výchova -poslech a četba s ponaučením -vyprávění vlastních zážitků – rozbor, hodnocení -seznamovací a poznávací kolektivní hry -mediální orientace -tématické hry
-------------------	--	--	--

3. DÍTĚ A PŘÍRODA

téma	kompetence	výstupy	obsah
ROZMANITOSTI PŘÍRODY	k učení pracovní komunikativní k řešení problémů	seznamuje se s rozmanitostí a proměnlivostí přírody živé i neživé	-vycházky a pobyty v přírodě -vyprávění, společná četba, soutěže, hádky, výtvarná činnost, pracovní činnost -prohlížení knih a časopisů, videa, -stavění domečků z přírodnin -sběr přírodnin a jejich využití ve VČ a PTČ -exkurze -poznávání rostlin (jejich využití) -soutěže a hry

	komunikativní k učení	rozlišuje znaky a zvláštnosti ročních období	-vycházky, pobyty v přírodě -pranostiky, básničky a písničky k tématu -sledování počasí a klimatických změn -soutěže a hry
VLIV ČLOVĚKA NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ	komunikativní sociální a interpersonální občanské	získává a upevňuje pozitivní vztah k přírodě	-vycházky a pobyty v přírodě -četba a vyprávění -VČ, PTČ, HČ -hry, kvízy, soutěže
	komunikativní sociální a interpersonální pracovní občanské	rozlišuje kladný a záporný vliv člověka na životní prostředí	-ukázky správných a špatných řešení v oblasti ekologie -třídění odpadu -besedy, diskuse -tématické vycházky -VČ, PTČ
4. DÍTĚ A ZDRAVÍ			
téma	kompetence	výstupy	Obsah
PEČUJEME O SEBE A OKOLÍ	k řešení problémů pracovní	upevňuje, dodržuje a dále rozvíjí získané zdravé životní a hygienické návyky, duševní pohodu, sebe obsluhu	-průběžná péče o osobní hygienu -úklid her, hraček a pomůcek, se kterými účastník pracuje -péče o své i svěřené věci -besedy

	občanské k řešení problémů komunikativní	dokáže poskytnout pomoc podle svých možností, nebo o ní požádá	-četba pohádek a příběhů s ponaučením -dramatizace -tématické hry
BEZPEČNÝ SVĚT	k řešení problémů komunikativní občanské pracovní	ví co je záchranný integrovaný systém pamatuje si důležitá telefonní čísla dokáže přivolat pomoc	-besedy, četba s ponaučením, tematické hry, soutěže, dramatizace, exkurze ZIS VČ
VE ZDRAVÉM TĚLE ZDRAVÝ DUCH	sociální a interpersonální komunikativní	rozvíjí, utužuje a posiluje svou tělesnou zdatnost a pohybové a manipulační dovednosti	-pravidelný pobyt na hřišti, sportovní hry a soutěže, míčové hry, honičky, turistické vycházky
	komunikativní sociální a interpersonální	osvojuje si a používá sportovní chování (fair- play) spolupracuje ve skupině, respektuje názory druhých	-kolektivní sportovní hry, -soutěže v družstvech